Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan Minister LJS Deadline: 01-07-2026

[redacted]

16·6

Nota actief openbaar
Ja

pSG
Directie Informatiebeleid/CIO
Cluster iRegie

Opgesteld door
[redacted]

nota

TER BESLISSING

Reactie op commentaar Stichting Privacy First t.b.v. commissiedebat Digitale ontwikkelingen in de zorg

Datum
03 juni 2026

Kenmerk
4396457-1099740-DICIO

Bijlage(n)
0

1. Aanleiding

Tegemoet komen aan het verzoek van de commissie om een reactie op de ingezonden brief "Commentaar Stichting Privacy First t.b.v. commissiedebat Digitale ontwikkelingen in de zorg d.d. 21 mei 2026" van Stichting Privacy First.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het verzenden van bijgaande brief aan de Tweede Kamer.

8

3. Kernpunten

Privacy First onderschrijft het belang van databeschikbaarheid, maar uit in de brief zorgen over de wijze waarop die databeschikbaarheid wordt vormgegeven. In de brief wordt mede gewaarschuwd voor de risico's van ongerichte beschikbaarstelling van medische gegevens en voor privacy en digitale veiligheid van grootschalige centrale voorzieningen. Er worden in de brief echter ook enkele aannames gedaan die niet stroken met de laatste inzichten en stand van zaken. In deze brief nuanceert u enkele beelden en weerspreekt u enkele conclusies uit de ingezonden brief. De belangrijkste onderwerpen in deze brief zijn de volgende:

- Deze brief benadrukt dat het door Privacy First geschetste beeld dat grootschalige gecentraliseerde voorzieningen een "one-stop-shop" voor hackers zijn niet wordt onderschreven. Een aanval op een functie of voorziening binnen het gezondheidsinformatiestelsel betekent niet dat alle medische gegevens van alle burgers op één plek beschikbaar zijn. Bij databeschikbaarheid worden gegevens niet centraal verzameld of onbeperkt rondgestuurd; data blijft bij de bron en wordt alleen onder voorwaarden raadpleegbaar gemaakt voor bevoegde partijen. Raadpleegbaar maken is niet hetzelfde als het direct of daadwerkelijk delen, kopiëren of uitwisselen van alle data. Doordat gegevens bij de bron blijven, onder verantwoordelijkheid van de bronhouder worden beheerd én toegang via landelijke afspraken en generieke functies wordt begrensd, gecontroleerd, en herleidbaar gemaakt, ontstaat een gelaagde beveiligingsstructuur.
- Privacy First stelt daarnaast dat patiënten door digitale voorzieningen kunnen worden belast met keuzes die zij niet kunnen overzien. Omdat u

het doenvermogen van burgers en patiënten serieus neemt geeft u aan dat in de ontwikkelingen rondom Persoonlijke Gezondheidsomgevingen (PGO's) en de MGO-functionaliteit (Mijn Gezondheidsomgeving) rekening wordt gehouden met begrijpelijke informatie, veilige voorzieningen en goede ondersteuning. Ook noemt u het diverse hulp- en ondersteuningsaanbod voor patiënten en burgers die nog niet beschikken over voldoende kennis, vaardigheden of middelen om digitaal regie te kunnen voeren over het delen van hun gezondheidsgegevens.

- U vermeldt in dit bericht ook het belang van meerdere digitale gegevensuitwisselingsvormen. In veel zorgprocessen ligt gerichte uitwisseling tussen specifieke zorgverleners voor de hand, in andere situaties kan bredere beschikbaarheid noodzakelijk zijn om goede en veilige zorg te leveren. U benadrukt dat voor alle uitwisselingen dezelfde, strikte eisen gelden en dat data alleen onder voorwaarden raadpleegbaar worden gemaakt voor bevoegde partijen.
- U onderstreept dat vertrouwen één van de drie randvoorwaarden van de Nationale visie en strategie is, waaronder uitvoering wordt gegeven aan de totstandkoming van het gezondheidsinformatiestelsel. De verdere ontwikkeling van databeschikbaarheid in de zorg zal steeds plaatsvinden binnen duidelijke publieke kaders en met passende waarborgen voor patiënten, zorgverleners en instellingen.

4. Toelichting

a. Politieke en maatschappelijke context

De ingezonden brief staat in de context van het commissiedebat over digitale ontwikkelingen in de zorg, waarin databeschikbaarheid en vertrouwen hoog op de agenda staan. Privacy First onderschrijft het belang daarvan, maar waarschuwt voor grootschalige en ongerichte beschikbaarstelling van medische gegevens. Maatschappelijk raakt dit aan vertrouwen in de spreekkamer, het medisch beroepsgeheim en de zeggenschap van patiënten over hun gegevens. Recente hacks en geopolitieke afhankelijkheden vergroten de urgentie om databeschikbaarheid zorgvuldig in te richten, met duidelijke randvoorwaarden voor transparantie, vertrouwen, zeggenschap en veiligheid.

5. Afstemming

De passage rondom het doenvermogen van burgers en patiënten is afgestemd met Patiëntenfederatie Nederland.

6. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.